

Назва секції: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах трансформації суспільства (освіта, педагогіка, історія, філософія, культурологія, мистецтво, філологія, соціологія, комунікації, психологія)

УДК 378

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Семак Л. А., старший викладач кафедри філології (semak_s@ukr.net)

Дніпровський державний аграрно-економічний університет,

м. Дніпро

Сьогодні у педагогічній науці повсякчас постає питання про важливість застосування нових інформаційних технологій у закладах вищої освіти. Це не лише нові технічні й мультимедійні засоби, але й нові форми та методи викладання у навчально-виховному процесі. Нового підходу потребує і дисципліна «Українська мова за професійним спрямуванням», основною метою якої є формування й розвиток комунікативної культури здобувачів вищої освіти, навчання практичному оволодінню українською мовою. Тепер завдання викладача полягає також в ознайомленні студентів з різноманітними інформаційними ресурсами для успішного оволодіння професійною мовою, активізації пізнавальної і пошукової діяльності.

До сучасних педагогічних технологій зараховують: навчання у співпраці, проектну методику, використання нових інформаційних технологій, Інтернет-ресурсів. До вивчення й опису новітніх педагогічних технологій звертаються такі науковці, як І. І. Брітченко, Г. Л. Вознюк, І. П. Васишин, Я. А. Коменський, В. Ю. Стрельников, І. Д. Шмілик, Р. Штайнер. Усі вчені погоджуються з тим, що такі технології допомагають реалізувати особистісно-зорієнтований підхід у навчанні, забезпечують індивідуалізацію і диференціацію навчання з урахуванням потенційних здібностей студентів, їх рівня освіченості, нахилів. Не дослідженим залишається важливість використання Інтернет-ресурсів під час вивчення рідної мови у вишах нашої

країни. З огляду на це, ставимо на меті описати сучасні прийнятні і доступні Інтернет-ресурси, які допомагають успішно й ефективно оволодіти українською мовою у закладах вищої освіти.

Сфери й можливості використання Інтернет-ресурсів величезні. Глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання будь-якої потрібної студентам і викладачам науково-навчальної інформації: дисертаційні дослідження, наукові статті, матеріали конференцій, науково-навчальні посібники, новини з різних галузей наук, життя наукової спільноти, необхідну літературу і т.д. Використання кібернетичного простору з навчальною метою є абсолютно новим напрямом загальної дидактики і приватної методики.

До форм роботи з комп'ютерними навчальними програмами на заняттях з української мови за професійним спрямуванням зараховують: вивчення лексики; відпрацювання вимови; відпрацювання граматичних і стилістичних норм; навчання діалогічному й монологічному мовленню; оформлення презентацій; написання тез доповідей. Досягнути успіху під час реалізації таких форм можна, послуговуючись такими Інтернет-ресурсами:

- офіційне електронне видання Академічного тлумачного словника української мови (1970-1980) (<http://sum.in.ua/s/>) [1], в якому можна знайти точні дефініції слів української мови, можливі значення лексем, довідатися про контекстні умови вживання мовного факту, дізнатися етимологію слова;

- інтернет-словники синонімів та слів іншомовного походження (<https://синоніми.укр>, https://ukrainskamova.com/publ/slovnik_sinonimiv/21, <http://www.rozum.org.ua/index.php?a=index&d=22>). Під час написання реферату, статті, тез доповіді, курсової і дипломної роботи, виникає потреба підібрати не лише необхідні факти, а й слова-синоніми, лексичні дублети, що допомагають влучно й доцільно окреслити власне бачення, авторську думку. Послуговування у тексті однаковими термінами і дефініціями позбавляє текст виразності. Уникнути типових, постійно вживаних слів, урізноманітнити комунікативну ситуацію можна через рясне використання лексико-синонімічних засобів української мови, що можна сьогодні віднайти в електронних виданнях. Сервіс

таких словників містить синоніми рідної мови й відповідники до запозик, тому надає можливість швидко опрацювати потрібну інформацію, запропонувати всі близькі за значенням лексичні одиниці (загальномовні, стилістичні, контекстні);

- онлайн перекладацькі словники з російської мови (<https://r2u.org.ua>). Запропоновані словники на цьому сайті містять різний дискурсивно-контекстний переклад слів, сталих висловів, термінів і терміносполук.

- електронне видання «Український орфографічний словник», що відображає сучасний стан літературної мови. Крім загальноповживаної лексики, до реєстру словника включено поширені терміни, географічні назви, неологізми. Словник є нормативним виданням, в якому правила написання слів, їх наголос і граматична характеристика узгоджені з принципами сучасного українського правопису.

- онлайн видання навчального підручника «Українська мова за професійним спрямуванням» С. В. Шевчук, І. В. Клименко [2] (http://www.dut.edu.ua/uploads/1_666_15833608.pdf).

Привабливість використання Інтернет-ресурсів під час викладання професійної української мови ще й в тому, що у віртуальному просторі систематизовано матеріал з усього курсу української мови за професійним спрямуванням, інтерактивні таблиці, схеми, диктанти, анімаційні ресурси, електронні тренажери, тести і завдання. Такі ресурси доцільно використовувати на будь-яких лекційних і практичних заняттях.

На етапі закріплення і контролю доцільними стають використання електронних тестів, індивідуальна робота з електронними завданнями. Переваги такої діяльності в тому, що можна відстежити рівень засвоєння матеріалу студентами, заощадити час, надати студентіві можливість об'єктивно оцінити власні знання.

Отже, застосування Інтернет-ресурсів під час викладання української мови за професійним спрямуванням дозволяє застосувати комунікативний підхід до викладання рідної мови у закладах вищої освіти, удосконалює рівень

володіння державною мовою, розвиває пізнавальну активність, сприяє творчому поступу кожного студента, збагачує словниковий запас здобувачів, сприяє розвитку інформаційної компетентності, формує здатність до міжкультурної взаємодії, що є основою функціонування Інтернету.

Перелік посилань

1. Словник української мови [Електронний ресурс] / Режим доступу : <http://sum.in.ua/s/>

2. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – К. : Алерта, 2010. – 696 с.